

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 8C/153/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225133
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Raul Pospíšil
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2014:1212225133.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudcom Mgr. Raulom Pospíšilom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO : 36 864 421 proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 175,- EUR a nemajetkovej ujmy 276,60 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania zo dňa 12.12.2014 **z a m i e t a**.

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXX dlžníkom (povinným): W. G., M.. XX.XX.XXXX (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 12998/2011) v zákonom stanovenej lehote. Žalobca sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 175,- EUR z titulu majetkovej škody a 165,96 EUR z titulu nemajetkovej ujmy.

Návrh na začatie konania žalobca odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: 1440265 navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXX dlžníkom: W. G., M.. XX.XX.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 12998/2011. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku a predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Bratislava II), pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. XXXX XXXXXX. Žalobca podal dňa 10.08.2009 exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. V exekučnom konaní vedenom podľa Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia takéhoto návrhu. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Žalobca mal za to, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe, keď ním prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- EUR, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- EUR, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- EUR a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- EUR. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu.

Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolvencie povinného, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca vyčíslil nemajetkovú ujmu s poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp.zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 142/06-28, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36, III. ÚS 301/05-38. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (cca 663,88 EUR), t.j. cca 55,32 EUR za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Žalobca prostredníctvom elektronického podania zo dňa 13.06.2014 poukázal na založenie originálu znaleckého posudku č. 1/2014 k sp. zn. 9C 28/2012, ktorý dňa 17.01.2014 vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSŤ s r.o., „ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach“ s tým, že táto majetková škoda je predmetom tohto súdneho konania.

Žalovaná v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 14.04.2014 žiadala žalobcu v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko mala za to, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Žalovaná uviedla, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu. Súd následne vec postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Žalovaná pripustila, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takom prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. S poukazom na judikatúru

Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02 dospela žalovaná k názoru, že vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi a rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora), nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda nesprávny úradný postup. Žalovaná taktiež uviedla, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, keď žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalovaná zároveň vzniesla námietku premlčania, keďže mala za to, že k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo tri roky pred dňom, kedy bola žalovanej doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal vznik a ani výšku škody. Podľa žalovanej, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považovala žalovaná za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa žalovanej nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami. Žalovaná taktiež uviedla že žalobca nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 663,88 EUR na základe nálezov Ústavného súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre žalobcu, zo skutočnosti, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011 žalovaná uviedla, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Žalobca nekonkretizoval, v čom spočíval „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ žalobcu, a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. Žalovaná s poukazom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010) J 1360 a článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012 uviedla, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. V takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považovala žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovanej, ktorí sa na pojednávanie dňa 15.12.2014 nedostavili, hoci boli riadne predvolaní. Súd prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Právny zástupca žalobcu svoju neúčast' ničím neospravedlnil, ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalobcu doručil súdu emailom, odoslaným 12.12.2014, návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu spolu s návrhom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednáváním veci. Žalovaná svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila prostredníctvom emailovej správy odoslanej dňa 12.12.2014, nežiadala odročit' pojednávanie a trvala na doručených písomných vyjadreniach.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Dôvodom pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. musí byť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. V predmetnej veci zaujatosť zákonného sudcu, ktorý vec prejednáva, žalobca namietal už v podanej žalobe. O jeho námietke bolo rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave, ako súdom nadriadeným postupom podľa § 16 ods. 1 O.s.p. uznesením zo dňa 26.10.2012, č.k. 5NcC/222/2012-20, ktorým zákonný sudca Mgr. Raul Pospíšil nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/153/2012, keďže nebol zákonným sudcom v predmetnej exekučnej veci.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 20.06.2013, č. k. IV. ÚS 390/2013-11 sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2012, č. k. 5NcC/222/2012-20 odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. a ani podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., keďže sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2012, č. k. 5NcC/222/2012-20 bola uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.06.2013, č. k. IV. ÚS 222/2013-11 odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie a neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Súd preto návrh žalobcu zo dňa 12.12.2014 na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Vykonaným dokazovaním, oboznámením obsahu listinných dôkazov predložených žalovanou a zadovážených súdom (§ 129 O.s.p.), zistil súd tento skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 39Er/5729/2006 súd zistil, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie žalobcu ako oprávneného zo dňa 16.07.2006, na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 06.04.2006, sp. zn. SR 0770/06 bola doručená tunajšiemu súdu dňa 19.09.2006 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Branislava Pliška o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 339/2006 (v žalobe nesprávne označený EX 12998/2011). Dňa 09.01.2007 vydal tunajší súd poverenie č. XXXX XXXXXX*, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Pliška vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 18.280,- Sk, trovy konania a trovy exekúcie.

Dňa 14.10.2009 bol tunajšiemu súdu doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, pričom vykonaním exekúcie žiadal poveriť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Súd dňa 27.10.2009 vyzval súdneho exekútora JUDr. Branislava Pliška, aby v lehote 15 dní doručil súdu vyčíslenie trov exekúcie. Dňa 30.11.2009 pôvodný súdny exekútor doručil súdu exekučný spis EX 339/06 a vyúčtovanie trov exekúcie. Súd následne uznesením zo dňa 08.03.2010, č.k. 39Er/5729/2006-15, rozhodol o zmene súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom

ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, v znení účinnom od 01.01.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 7 zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok), účinného od 01.09.2005, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, účinného od 01.09.2005, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, účinného od 01.09.2005, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku, účinného do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného (žalobcu) proti povinnej W. G., M.. XX.XX.XXXX, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 39Er/5729/2006, vydal tunajší súd dňa 09.01.2007, na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej tunajšiemu súdu dňa 19.09.2006, poverenie na vykonanie exekúcie č. XXXX XXXXXX* súdnemu exekútorovi JUDr. Branislavovi Piškovi. Oprávnený dňa 14.10.2009 doručil súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Súd rozhodol o zmene súdneho exekútora uznesením zo dňa 08.03.2010. Z uvedených skutkových okolností sa dá usudzovať, že súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora nedodrжал zákonnú 30-dňovú lehotu. Vyššie citované ustanovenia Exekučného poriadku predpokladajú, že súd súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora postúpi exekučný spis pôvodného exekútora novému súdnemu exekútorovi a rozhodne o trovách pôvodného súdneho exekútora. Z uvedených skutočností vyplýva, že pre rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora sa vyžadovalo poskytnutie súčinnosti zo strany pôvodného exekútora. Súd vyzval súdneho exekútora JUDr. Branislava Piška na zaslanie exekučného spisu a vyčíslenie trov exekúcie.

Žalobca sa po tom, čo žalovaná jeho žiadosti na predbežné prerokovanie veci nevyhovela, domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti žalovanej z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ako zodpovednosti objektívnej, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prietahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Nakoľko však právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z., účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu, nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, súd dospel v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. k záveru, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty. Súd preto na základe uvedeného dospel k záveru, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu tunajšieho súdu, ktorý do 30 dní od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol o zmene súdneho exekútora. Súd však konštatuje, že na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora sa vyžadovala súčinnosť pôvodného súdneho exekútora, ktorý pred rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora musel doručiť súdu exekučný spis a vyčíslenie trov exekúcie.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal. Pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu

účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný žalobca preukázať. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení v tomto konaní označil ako dôkaz znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný dňa 17.01.2014 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia výšky majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOŠŤ s r.o., ktorý žalobca založil k sp. zn. tunajšieho súdu č.k. 9C 28/2012. Súd sa s uvedeným dôkazom oboznámil a zistil, že tento listinný dôkaz nepreukazuje vznik a výšku konkrétnej majetkovej škody v tejto konkrétnej prejednávanej veci, ale vyčísluje iba náklady všeobecne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných okresným súdom Slovenskej republiky v exekučných veciach, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných okresným súdom Slovenskej republiky v exekučných veciach, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na okresných súdoch Slovenskej republiky v exekučných veciach. Súd mal za to, že takto vyčíslené výdavky nie sú skutočnou škodou, ktorú bol žalobca povinný v tomto konaní preukázať, nakoľko ide iba o všeobecne vyčíslené náklady, ktoré nepreukazujú vznik a výšku majetkovej škody konkrétne v tejto prejednávanej veci. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo žalobcu a znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný dňa 17.01.2014 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, nie je dôkazom preukazujúcim vznik a ani výšku škody v tomto konkrétnom prípade. Keďže žalobca na preukázanie vzniku škody dôkazné bremeno neunesol, súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol.

Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ žalobca tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že žalobca nevyužil svoju zákonnú možnosť podať sťažnosť na prípadné prieťahy. Navyše súd s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011 zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprimeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť).

Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Ako už súd vyššie uviedol, rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty bolo spôsobené aj nevyhnutnosťou poskytnutia

súčinnosti zo strany pôvodného súdneho exekútora. Súd má za to, že nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora v danej exekučnej veci, nemohlo spôsobiť neistotu alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za čas omeškania súdu s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca v návrhu. Nie je prípustné, aby žalobca prenášal podnikateľské riziko vo forme zániku, resp. riziko insolvenčie povinného na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj jeho podnikateľskú aktivitu. Pokiaľ žalobca poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzrozumený s tým, že existuje riziko insolvenčie povinného a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie tak vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž. Súd mal za to, že vzhľadom na dĺžku času, ktorá ubehla od uplynutia 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia súdu a na ostatné okolnosti daného prípadu, je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu konštatovanie porušenia jeho práva.

Súd sa nestotožňuje ani s názorom žalobcu, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora a nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

Pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom tento súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov patrí výlučne do právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prietah v konaní, sa nevedlo (žalobca to ani netvrdil ani nepreukázal). Je však potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, že by sa potvrdilo porušenie základných práv žalobcu, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Žalobca však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Ak by aj žalobca vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, žalobca nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak. Žalobca totiž nepreukázal, že by v prípade dodržania zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora došlo priamo úmerne k skoršiemu vymoženiu pohľadávky a skoršiemu skončeniu exekučného konania.

Keďže žalobca nepreukázal splnenie všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd návrh žalobcu ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ žalovaná vzniesla námietku premlčania, súd mal za to, že táto bola neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy u žalobcu najskôr po uplynutí 30-dňovej lehoty odo dňa doručenia na zmenu súdneho exekútora (14.10.2009), teda dňa 30.10.2009. Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, počas ktorého predbežného prerokovania nároku neplynú premlčacia doba, boli doručené žalovanej (podľa jej vyjadrenia) dňa 23.04.2012. Návrh žalobcu na začatie konania bol doručený súdu dňa 27.09.2012, teda pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže úspešnej žalovanej vo veci v konaní žiadne trovy nevznikli (aspoň zo spisu nevyplývajú), súd jej ich náhradu proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).